

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 października 2015 roku w sprawie znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeliczył M. K. emeryturę od 1 listopada 2015 roku. Decyzja została wydana na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz.748) oraz Rozporządzenia (WE) 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE L 166 z 30 kwietnia 2004 roku ze zm.).

Zakład ustalił wysokość świadczenia za listopad 2015 roku w kwocie 1.519,38 zł. Wysokość świadczenia do wypłaty po odliczeniu:

- zaliczki na podatek odprowadzanej do urzędu skarbowego w kwocie 109 zł, odliczonej od podstawy opodatkowania 1.519 zł,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 136,74 zł, w tym odliczonej od podatku 117,75 zł z kwoty świadczenia 18,99 zł

wyniosła 1.273,64 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona M. K.. Podała, że emerytura została obniżona o 109 zł miesięcznie.

Ubezpieczona wyjaśniła, że od kilkunastu lat na stałe mieszka we W., do Polski przyjeżdża sporadycznie, w celach gościnnych do córki i wnuków. Pod podanym adresem w Polsce mieszka jej córka i adres ten jest adresem do korespondencji.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wskazał, iż ubezpieczona do 2011 roku ma ustalone prawo do emerytury wyłącznie z polskich okresów ubezpieczenia. W dniu 10 kwietnia 2014 roku ubezpieczona złożyła wniosek o ustalenie prawa do emerytury z uwzględnieniem ubezpieczenia we W.. Po rozpatrzeniu wniosku decyzją z dnia 21 listopada 2014 roku emerytura została przeliczona. Z uwagi na informację o stałym zamieszkiwaniu we W. organ rentowy zaprzestał pobierania podatku od 1 listopada 2014 roku. 29 września 2015 roku do Zakładu wpłynął wniosek o zmianie adresu, z którego wynikało, że ubezpieczona zamieszkuje w Polsce. Zakład dokonał przeliczenia emerytury poprzez potrącenie należnej składki na podatek dochodowy.

Wobec wyjaśnień ubezpieczonej w zakresie faktycznego zamieszkiwania we W. organ rentowy decyzją z dnia 20 listopada 2011 roku przeliczył emeryturę poprzez zaniechanie pobierania zaliczki na podatek od dnia 1 grudnia 2015 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona M. K. urodziła się (...). W dniu 3 lutego 2011 roku ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę. (wniosek – k.1 akt ZUS)

Decyzją z dnia 3 marca 2011 roku (znak (...)) Zakład przyznał ubezpieczonej emeryturę od dnia 1 lutego 2011 roku. Świadczenie zostało ustalone w kwocie 1.230,39 zł. Do kwoty świadczenia Zakład odliczył zaliczkę na podatek dochodowy i składkę na ubezpieczenie zdrowotne. (decyzja – k.29-35 akt ZUS)

Decyzją z dnia 21 listopada 2014 roku Zakład przeliczył od dnia 1 kwietnia 2014 roku emeryturę ubezpieczonej przy uwzględnieniu okresów ubezpieczenia we W.. Świadczenie zostało ustalone w wysokości 1.483,38 zł. Wobec potwierdzenia przez włoską instytucję ubezpieczeniową, że M. K. mieszka na terenie W. Zakład zaprzestał pobierania zaliczki na podatek dochodowy od 1 grudnia 2014 roku. (decyzja – k.141 akt ZUS)

W dniu 28 września 2015 roku ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w B. formularz dotyczący zmiany adresu, w którym wskazała adres zamieszkania: B., ul. (...) oraz adres do korespondencji: B. ul. (...). (formularz – k.159 akt ZUS)

Po wpłynięciu wniosku organ rentowy wydał w dniu 22 października 2015 roku decyzję, na podstawie której od ustalonej wysokości świadczenia pobrał zaliczkę na podatek dochodowy. (decyzja – k.163 akt ZUS)

W piśmie z dnia 3 listopada 2015 roku ubezpieczona wyjaśniła, iż od kilkunastu lat mieszka we W. i tam ma centrum życiowe oraz iż wyniku błędnego pouczenia w Oddziale ZUS w B. wpisała adres zameldowania w Polsce. (wniosek – k.9)

W oparciu o wyjaśnienia ubezpieczonej dotyczące zamieszkania we W. i jej wniosek decyzją z dnia 20 listopada 2015 roku Zakład zaniechał odprowadzania zaliczki na podatek dochodowy od 1 grudnia 2015 roku. (decyzja – k.175 akt ZUS)

Ubezpieczona od kilkunastu lat mieszka we W. i tam ma centrum życiowe. Ubezpieczona posiada kartę, z której wynika, iż zamieszkuje w M. we W., ma włoskie prawo jazdy, kartę zdrowia, kod podatkowy. (kserokopia carta d'identita, prawa jazdy, karty zdrowia i karty podatkowej – k.4-8, informacja o miejscu zamieszkania – k.17)

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny między stronami. Został ustalony na podstawie dowodów z ww. dokumentów, których strony nie kwestionowały.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z treścią art.34 ust.1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz.U. z 2012 roku poz.362 ze zm.) organy rentowe są obowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy emerytur i rent, świadczeń przedemerytalnych i zasiłków przedemerytalnych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych, zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, rent strukturalnych oraz rent socjalnych.

Z treści art.3 ust.2a ww. ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wynika, iż osoby fizyczne, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów (przychodów) osiągniętych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ograniczony obowiązek podatkowy). Natomiast zgodnie z art.4a powołanej wyżej ustawy, powyższe przepisy stosuje się z uwzględnieniem umów w sprawie unikania podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

Stosownie do treści art.4 ust.1 umowy między R. Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a R. Republiki Włoskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania podpisanej w R. dnia 21 czerwca 1985 roku (Dz.U. z 1989 roku nr 62, poz. 374) określenie „osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie” oznacza - z uwzględnieniem postanowień ustępów 2 i 3 tego artykułu - osobę, która zgodnie z prawem tego Państwa podlega tam opodatkowaniu z uwagi na jej miejsce zamieszkania, miejsce stałego pobytu, siedzibę zarządu albo inne kryteria o podobnym charakterze. Jednakże niniejsze określenie nie obejmuje osoby, która podlega opodatkowaniu w tym Państwie tylko w zakresie dochodu ze źródeł położonych w tym Państwie.

Pojęcie „miejsca zamieszkania” zostało zdefiniowane w art.3 ust.1a ww. ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Zgodnie z treścią tego przepisu za osobę mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się osobę fizyczną, która:

1. posiada na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych) lub
2. przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dłużej niż 183 dni w roku podatkowym.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż ubezpieczona M. K. posiada centrum interesów osobistych we W.. Ubezpieczona przebywa we W. od kilkunastu lat, co wynika z przedłożonych przez nią dokumentów. Nadto ubezpieczona wyjaśniła okoliczności wypełnienia wniosku o zmianie adresu wskazując, iż wypełniła ten wniosek podczas ostatnich odwiedzin rodziny w Polsce. Wyjaśniła również, iż nie mieszka na stałe w Polsce oraz iż adres we W. znany jest organowi rentowemu. Wyjaśnienia te organ rentowy przyjął za wiarygodne wydając kolejną decyzję o przeliczeniu emerytury od dnia 1 grudnia 2015 roku.

Stosownie do treści art.18 ww. umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania, z zastrzeżeniem art.19 ust.2, emerytury oraz inne podobne świadczenia wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie z tytułu jej zatrudnienia w przeszłości będą opodatkowane tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym ich odbiorca ma stałe miejsce zamieszkania. Stosownie do art.19 ust.2 lit. a tej umowy, każda emerytura wypłacana bezpośrednio bądź z funduszy Umawiającego się Państwa lub jego jednostki politycznej, administracyjnej bądź władzy lokalnej każdej osobie fizycznej z tytułu usług, świadczonych na rzecz tego Państwa lub jednostki, lub władzy, będzie opodatkowana wyłącznie w tym Państwie.

Emerytura będzie opodatkowana tylko w drugim Umawiającym się Państwie, jeśli osoba fizyczna jest obywatelem oraz ma stałe miejsce zamieszkania w tym Państwie (art. 19 ust. 2 lit. b Umowy).

Zatem co do zasady emerytury i renty wypłacane z tytułu poprzedniego zatrudnienia, podlegają opodatkowaniu tylko w państwie zamieszkania osoby, której są wypłacane. Otrzymywana przez ubezpieczoną, mającą miejsce zamieszkania we W. emerytura wypłacana z Polski w związku z wykonywaną w przeszłości pracą, która nie była związana ze świadczeniem państwu polskiemu usług związanych ze służbą państwową, o których mowa w art.19 ww. umowy, podlega opodatkowaniu wyłącznie w państwie rezydencji, czyli we W.. Jednocześnie dochód ten nie podlega opodatkowaniu w państwie, z którego jest wypłacany, czyli w Polsce.

Ubezpieczona wypełniając wniosek w dniu 28 września 2015 roku w którym wskazała adres zamieszkania w Polsce nie przebywała w Polsce z zamiarem stałego pobytu, nie miała również w Polsce centrum interesów życiowych.

Od chwili zmiany miejsca zamieszkania i przeniesienia centrum interesów życiowych do W., otrzymywana przez ubezpieczoną emerytura z Polski, podlega opodatkowaniu zgodnie z wyżej powołanym art.18 umowy tylko we W., czyli nie podlega opodatkowaniu we Polsce. W tej sytuacji płatnik w Polsce nie powinien od tych świadczeń pobierać zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych na podstawie art.34 ust.1 ww. ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Wobec powyższego Sąd, na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i w ten sposób, że od świadczenia ubezpieczonej za listopad 2015 roku nie odliczył zaliczki na podatek dochodów od osób fizycznych.

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia zażalenia.
2. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe, zobowiązując do zwrotu w przypadku złożenia apelacji.
3. Doręczyć pełnomocnikowi ZUS zapis skróconego protokołu rozprawy.

4 lipca 2016 r.